



## Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (sedmo vijeće)

9. srpnja 2020.\*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Carinska unija – Carinski zakonik Zajednice – Članak 32. stavak 1. točka (c) – Uredba (EEZ) br. 2454/93 – Članak 157. stavak 2., članak 158. stavak 3. i članak 160. – Utvrđenje carinske vrijednosti – Prilagodba – Tantijeme koje se odnose na robu koja se procjenjuje – Tantijeme koje su „uvjet prodaje“ robe koja se procjenjuje – Tantijeme koje je kupac platio svojemu društvu majci kao protučinidbu za znanje i iskustvo nužno za proizvodnju konačnog proizvoda – Roba pribavljena od trećih osoba koja predstavlja sastojak koji treba ugraditi u licencirani proizvod”

U predmetu C-76/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Varhoven administrativni sud (Vrhovni upravni sud, Bugarska), odlukom od 25. listopada 2018., koju je Sud zaprimio 31. siječnja 2019., u postupku

**Direktor na Teritorialna direkcija Jugozapadna – Agencija „Mitnitsi“, prije Načalnik na Mitnica Aerogara Sofija,**

protiv

**„Curtis Balkan“ EOOD,**

SUD (sedmo vijeće),

u sastavu: P. G. Xuereb, predsjednik vijeća, T. von Danwitz i A. Kumin (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: P. Pikamäe,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Direktora na Teritorialna direkcija Jugozapadna Agencija „Mitnici“, prije Načalnik na Mitnica Aerogara Sofija, M. Metodiev, u svojstvu agenta,
- za bugarsku vladu, E. Petranova i L. Zaharieva, u svojstvu agenata,
- za španjolsku vladu, S. Jiménez García i M. J. García-Valdecasas Dorrego, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Kocjan, Y. Marinova i F. Clotuche-Duvieusart, u svojstvu agenata,

\* Jezik postupka: bugarski

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,  
donosi sljedeću

### Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 157. stavka 2., članka 158. stavka 3. i članka 160. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1993., L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 2., svežak 1., str. 3.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Direktora na Teritorialna direkcija Jugozapadna Agencija „Mitnici“ (ravnatelj Jugozapadnog područnog ureda Carinske uprave, Bugarska), prije Načelnika na Mitnica Aerogara Sofija (ravnatelj Carinarnice u zračnoj luci u Sofiji, Bugarska), i društva „Curtis Balkan“ EOOD, u vezi s uračunavanjem tantijema, koje je potonje društvo platilo svojem društvu majci, prigodom utvrđivanja carinske vrijednosti robe uvezene od trećih dobavljača.

### Pravni okvir

#### *Carinski zakonik*

- 3 Prema članku 29. stavku 1. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 2., svežak 2., str. 110.; u dalnjem tekstu: Carinski zakonik):

„Carinska vrijednost uvezene robe njezina je transakcijska vrijednost, a to je stvarno plaćena ili plativa cijena za robu koja se prodaje radi izvoza u carinsko područje Zajednice, usklađena, tamo gdje je to potrebno, s člancima 32. i 33. [...]”

- 4 Članak 32. Carinskog zakonika propisuje:

„1. Kod određivanja carinske vrijednosti prema članku 29., cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu dodaju se:

- [...]
- (c) tantijeme i licencijske naknade za robu koja se vrednuje, a koje kupac mora platiti izravno ili neizravno kao uvjet za prodaju robe koja se procjenjuje i to do stupnja do kojeg te tantijeme i naknade nisu uključene u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti;

- [...]
2. Cijena koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti uvećava se prema odredbama ovog članka samo na temelju objektivnih i mjerljivih podataka.
  3. Kod određivanja carinske vrijednosti ne uvećava se cijena koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti, osim ako je to predviđeno ovim člankom.

[...]"

***Uredba br. 2454/93***

- 5 U skladu s člankom 143. stavkom 1. točkom (e) Uredbe br. 2454/93, osobe se smatraju povezanimi ako jedna izravno ili neizravno nadzire drugu.
- 6 Članak 157. te uredbe propisuje:
- „1. Za potrebe članka 32. stavka 1. točke (c) Zakonika tantijemama i licencijskim naknadama smatraju se prije svega plaćanja za upotrebu prava u vezi s:
- proizvodnjom uvezene robe (posebno patenti, dizajn, modeli i tehnološko znanje i iskustvo), ili
  - prodajom za izvoz uvezene robe (posebno žigovi, registrirani dizajn), ili
  - uporabom ili daljnjom prodajom uvezene robe (posebno autorsko pravo, tehnološki postupci koji su nedjeljivo uključeni u uvezenu robu).
2. Ne dovodeći u pitanje članak 32. stavak 5. Zakonika, kada se carinska vrijednost uvezene robe određuje na temelju odredaba članka 29. Zakonika, stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni pribraja se tantijema ili licencijska naknada isključivo ako to plaćanje:
- se odnosi na robu koja je predmet procjene, i
  - predstavlja uvjet prodaje te robe.”
- 7 U skladu s člankom 158. navedene uredbe:
- „1. Kada je uvezena roba samo dio ili dodatna oprema robi koja se proizvodi u Zajednici, prilagodba stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni za uvezenu robu vrši se samo ako se tantijema ili licencijska naknada odnose na tu robu.
- [...]
3. Ako se tantijeme ili licencijske naknade odnose djelomično na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove, koji se robi dodaju nakon uvoza, ili na radnje ili usluge poslije uvoza, odgovarajuća raspodjela provodi se na osnovi objektivnih i mjerljivih podataka, u skladu s napomenom za tumačenje uz članak 32. stavak 2. Zakonika iz Priloga 23.”
- 8 Članak 160. Uredbe br. 2454/93 određuje:
- „Kada kupac plaća tantijemu ili licencijsku naknadu trećoj stranci, uvjeti predviđeni člankom 157. stavkom 2. ne smatraju se ispunjenima sve dok prodavatelj ili s njim povezana osoba ne zahtijeva od kupca plaćanje toj trećoj osobi.”
- 9 U članku 161. te uredbe određuje se:
- „Ako način obračuna iznosa tantijeme ili licencijske naknade proizlazi iz cijene uvezene robe, smatra se, sve dok nije dokazano suprotno, da se plaćanje tantijeme ili licencijske naknade odnosi na robu koja se procjenjuje.
- Međutim, ako se iznos tantijeme ili licencijske naknade obračunava neovisno od cijene uvezene robe, plaćanje tantijeme ili licencijske naknade se može odnositi na robu koja se procjenjuje.”

- 10 Napomena za tumačenje carinske vrijednosti iz Priloga 23. Uredbi br. 2454/93, u dijelu koji se odnosi na članak 32. stavak 2. Carinskog zakonika, predviđa:

„Ako ne postoje objektivni i mjerljivi podaci u vezi s dodacima koji se moraju dodati prema odredbama članka 32., transakcijska vrijednost se ne može utvrditi prema odredbama članka 29. Kao primjer za ovo je sljedeće: naknada za tantijeme je plaćena na osnovi cijene prilikom prodaje u zemlji uvoznici jedne litre određenog proizvoda koji je uvezan na kilograme, a nakon uvoza pretvoren u otopinu. Ukoliko se naknada za korištenje tantijema djelomično temelji na uvezenoj robi, a djelomično na drugim čimbenicima koji nemaju nikakve veze s uvezenom robom (kao npr. kada se uvezena roba pomiješa s domaćim sastojcima i više se ne mogu odvojeno utvrditi ili kada se naknada za tantijeme ne može razlikovati od posebnih financijskih ugovora između kupca i prodavatelja), ne treba uključiti naknadu za korištenje tantijema. Međutim, ukoliko se iznos ove naknade za korištenje tantijema temelji isključivo na uvezenoj robi i može se odmah količinski odrediti, troškovi se mogu dodati cijeni koja se stvarno plaća ili ju je potrebno platiti.”

- 11 U odnosu na članak 143. stavak 1. točku (e) Uredbe br. 2454/93, navedena napomena glasi:

„Smatra se da neka osoba kontrolira neku drugu osobu kada je ta osoba pravno ili operativno u poziciji da provodi ograničenja ili kontrolu nad tom osobom.”

### ***Komentari Odbora za Carinski zakonik***

- 12 Komentar br. 3 (odjeljak o carinskoj vrijednosti) o utjecaju tantijema i licencijskih naknada na carinsku vrijednost, koji je donio Odbor za Carinski zakonik iz članka 247.a toga zakonika (u dalnjem tekstu: Odbor za Carinski zakonik), glasi kako slijedi:

„[...]

8. Potrebno je analizirati učinak plaćanja tantijema i licencijskih naknada na carinsku vrijednost kada uvezena roba sama predstavlja objekt ugovora o licenciji (odnosno kada je ta roba licencirani proizvod). Ta obveza postoji i kada je uvezena roba sastojak ili bitni sastavni dio licenciranog proizvoda ili kada uvezena roba (primjerice, industrijska oprema ili posebni strojevi za proizvodnju) proizvodi ili sama sastavlja licencirani proizvod.

9. Znanje i iskustvo isporučeno na temelju ugovora o licenciji često se sastoji od predložaka, recepata, formula i osnovnih uputa o korištenju licenciranim proizvodom. Kada se znanje i iskustvo odnosi na uvezenu robu, u carinsku je vrijednost potrebno uključiti sve tantijeme i licencijske naknade koje se na tu robu odnose. Međutim, određeni ugovori u licenciji (primjerice, u području „franšiza“) predviđaju pružanje usluga poput osposobljavanja osoblja nositelja licencije radi proizvodnje licenciranih proizvoda ili korištenja strojevima/opremom. Također, može biti riječ i o tehničkoj podršci u područjima upravljanja, administracije, stavljanja na tržiste, knjigovodstva itd. Tantijeme i licencijske naknade plaćene za tu vrstu usluga ne smiju se uključiti u carinsku vrijednost.

[...]

### ***Tantijeme ili licencijske naknade koje se odnose na robu koja se procjenjuje***

11. Prigodom utvrđivanja odnosi li se tantijema na robu koja se procjenjuje, nije bitan način izračuna te tantijeme, nego razlozi zbog kojih je ona naplaćena, to jest protučinidba koju dobiva nositelj licencije [...]. Stoga, u slučaju uvoza dijela ili dodatne opreme licenciranog proizvoda, ili uvoza strojeva ili opreme korištene za njegovu proizvodnju, tantijema naplaćena prigodom prodaje licenciranog proizvoda može se na uvezenu robu odnositi u potpunosti, djelomično, ili se na nju uopće ne odnosi. *Tantijeme i licencijska prava koja se plaćaju kao uvjet prodaje robe koja se procjenjuje*

12. Postavlja se pitanje smije li prodavatelj prodavati robu, a da tantijema ili licencijska naknada nije plaćena. Taj uvjet može biti izričit ili prešutan. U većini je slučajeva u sporazumu o licenciji određeno je li prodaja robe uvjetovana plaćanjem tantijeme ili licencijske naknade. Međutim, nije nužno da to bude ugovoren.

13. Kada se roba kupuje od jedne osobe, a tantijeme i licencijske naknade plaćaju drugoj osobi, plaćanje tih naknada može se, unatoč tomu, u određenim uvjetima smatrati uvjetom prodaje robe (vidjeti članak 160. [Uredbe br. 2454/93]). [...]” [neslužbeni prijevod]

13 Komentar br. 11 (odjeljak o carinskoj vrijednosti) o primjeni članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika u odnosu na tantijeme i licencijske naknade plaćene trećoj osobi, u skladu s člankom 160. Uredbe br. 2454/93, koji je donio Odbor za Carinski zakonik, glasi kako slijedi:

„[...]

Čak i ako ugovor o prodaji koji su kupac i prodavatelj doista zaključili izričito ne traži plaćanje tantijema od kupca, to plaćanje može biti prešutni uvjet prodaje ako kupac nije mogao kupiti robu od prodavatelja a da ne plati tantijeme na temelju licencije i ako prodavatelj bez te okolnosti ne bi bio spremjan prodati tu robu kupcu.

[...]

U okviru članka 160. [Uredbe br. 2454/93], kada su tantijeme plaćene trećoj osobi koja izravno ili neizravno kontrolira proizvođača (i kada je dakle moguće zaključiti da su stranke povezane u smislu članka 143. [te uredbe]), ta se plaćanja smatraju uvjetom prodaje. U skladu s Prilogom 23. [navedenoj uredbi] [...], „smatra se da neka osoba kontrolira neku drugu osobu kada je ta osoba pravno ili operativno u poziciji da provodi ograničenja ili kontrolu nad tom osobom”.

Radi utvrđenja postojanja kontrole potrebno je analizirati sljedeće elemente:

- davatelj licencije odabire proizvođača i nameće taj odabir kupcu;
- postoji izravan ugovor o proizvodnji između davatelja licencije i kupca;
- davatelj licencije provodi stvarnu, izravnu ili neizravnu, kontrolu nad proizvodnjom (proizvodnim pogonima i/ili načinima proizvodnje);
- davatelj licencije provodi stvarnu, izravnu ili neizravnu, kontrolu nad logistikom i distribucijom proizvoda do kupca;
- davatelj licencije odlučuje komu proizvođač smije prodati robu ili nameće ograničenja koja se odnose na potencijalne kupce;
- davatelj licencije određuje uvjete koji se odnose na cijenu po kojoj proizvođač/prodavatelj smije prodati robu, ili uvjete koji se odnose na cijenu po kojoj uvoznik/kupac smije robu dalje prodati;
- davatelj licencije ima pravo ispitati kompatibilnost proizvođača ili kupca;
- davatelj licencije odlučuje o načinima proizvodnje koji se moraju primijeniti/isporučuje predloške itd.;
- davatelj licencije odlučuje o dobavljačima materijala/sastojaka ili ograničava njihov odabir;
- davatelj licencije ograničava količine koju proizvođač smije proizvesti;

- davatelj licencije ne dopušta kupcu da kupuje izravno od proizvođača, nego preko nositelja žiga (davatelja licencije), koji također može djelovati u svojstvu uvoznikova posrednika;
- proizvođač bez pristanka davatelja licencije nije ovlašten proizvoditi konkurentske proizvode (bez licencije);
- proizvedeni proizvod svojstven je davatelju licencije (ideja/dizajn i žig);
- svojstva proizvoda i tehnologiju koja se koristi određuje davatelj licencije.

Kombinacija tih pokazatelja, koji izlaze izvan okvira jednostavnog nadzora nad kakvoćom od strane davatelja licencije, dokazuje da postoji veza, u smislu članka 143. stavka 1. točke (e) [Uredbe br. 2454/93], i plaćanje tantijeme treba dakle smatrati uvjetom prodaje, u skladu s člankom 160. [te uredbe].” [neslužbeni prijevod]

### **Glavni postupak i prethodna pitanja**

- 14 Društvo Curtis Balkan, sa sjedištem u Bugarskoj, u cijelosti je u vlasništvu društva Curtis Instruments Inc., osnovanog u Sjedinjenim Američkim Državama (u dalnjem tekstu: društvo Curtis USA). Pravni odnosi između dvaju društava uređeni su, među ostalim, dvama ugovorima, prvim, zaključenim 1. veljače 1996., koji se odnosi na pravo korištenja patentom, i drugim, zaključenim 26. studenoga 2002., koji se odnosi na pružanje usluga upravljanja.
- 15 Na temelju ugovora o korištenju patentom, društvo Curtis USA po standardnoj je cijeni prodalo društvu Curtis Balkan komplete za proizvodnju indikatora zaliha goriva i komplete za proizvodnju visokofrekvencijskih regulatora brzine, koji se temelje na vlastitoj patentiranoj tehnologiji. Društvo Curtis Balkan ima pravo, koristeći se tim sastojcima, proizvoditi i prodavati regulatore brzine za motore i elemente električnih vozila, za što plaća naknadu za pravo korištenja patentom. Ta se naknada plaća svaka tri mjeseca, na temelju obračuna prodaje proizvoda ostvarene u tromjesečju. Na temelju izmjene ugovora, potpisane 1. rujna 2010., društvo Curtis USA naplaćuje tantijeme u visini od 10 % neto prodajne cijene proizvoda iz ugovora, koje je društvo Curtis Balkan prodalo.
- 16 U skladu s ugovorom o pružanju usluga, društvo Curtis USA osigurava društvu Curtis Balkan, među ostalim, operativnu potporu, odnosno upravljanje, koje uključuje marketing, promidžbu, pripremu proračuna, financijska izvješća, informacijske sustave, kao i ljudske resurse, za dogovorenou mjesecnu naknadu.
- 17 Tijekom nadzora carinskih deklaracija društva Curtis Balkan, koje se odnose na uvoz robe iz trećih zemalja tijekom razdoblja od 1. siječnja 2012. do 31. svibnja 2015., bugarske su carinske vlasti utvrdile da je društvo Curtis Balkan uvezenu robu, „dijelove i elemente”, koristilo za proizvodnju proizvoda, na temelju čega je platilo društву Curtis USA tantijeme, izvršavajući time ugovor od 1. veljače 1996. Isto su tako utvrdile da prijavljena carinska vrijednost uvezene robe ne uključuje te tantijeme.
- 18 U tom su kontekstu društva Curtis USA i Curtis Balkan, među ostalim, objasnila da društvo Curtis USA nadzire cijeli proizvodni lanac, od pregovaranja i centraliziranog dobavljanja sastavnih dijelova nužnih za proizvodnju, do prodaje konačnih proizvoda. Sastavni dijelovi proizvoda proizvode se prema specifikacijama društva Curtis USA, te su osmišljeni upravo za te proizvode. Usto, odabir drugog dobavljača mora odobriti društvo Curtis USA. Međutim, za svaku narudžbu čija vrijednost ne prelazi 100 000 američkih dolara (USD) (oko 85 000 eura), nije potrebno ni obavijestiti društvo Curtis USA, ni ishoditi njegovo odobrenje.

- 19 Odlukom od 28. travnja 2016., ravnatelj Carinarnice u zračnoj luci u Sofiji provjerio je deklariranu carinsku vrijednost za sve ispitane carinske deklaracije, uključujući i tantijeme za koje je smatrao da se duguju na temelju članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika i članka 157. Uredbe br. 2454/93, u vezi s člankom 158. stavcima 1. i 3. i člankom 160. te uredbe.
- 20 Društvo Curtis Balkan osporilo je tu odluku žalbom u upravnom postupku. U prilog svojoj žalbi, to je društvo priložilo dopise dobavljača, kojima je željelo dokazati da cijena robe, koju je naručilo od dobavljača, nije ovisila o tantijemama koje je ono isplatilo društvu Curtis USA i da potonje društvo nije moglo upravljati ili ograničavati djelatnost navedenih dobavljača.
- 21 Odlukom od 21. lipnja 2016., nadležno je carinsko tijelo odbilo žalbu u upravnom postupku društva Curtis Balkan.
- 22 Društvo Curtis Balkan osporilo je pred Administrativnim sadom – Sofija grad (Upravni sud u Sofiji, Bugarska) odluku od 28. travnja 2016., potvrđenu odlukom od 21. lipnja 2016. U okviru tog postupka, na zahtjev tog društva naložena je provedba vještačenja, iz kojeg je proizašlo da vrijednost predmetnih carinskih deklaracija nije prešla prag ispod kojeg je navedeno društvo uživalo operativnu neovisnost u naručivanju robe.
- 23 Presudom od 8. veljače 2018. Administrativen sad – Sofija grad (Upravni sud u Sofiji) poništio je odluku od 28. travnja 2016., kako je potvrđena odlukom od 21. lipnja 2016., smatrujući da nisu ostvareni uvjeti iz članka 157. stavka 2. Uredbe br. 2454/93 za povećanje ugovorene vrijednosti uvezene robe za vrijednost plaćenih tantijema.
- 24 Naime, kada je bila riječ o prvom uvjetu iz te odredbe, prema kojem plaćanje tantijema mora biti u vezi s robom koja se procjenjuje, taj je sud smatrao da predmetna roba nije obuhvaćena ugovorom o pravu korištenja patentom. Konkretno, nije podnesen dokaz da su u uvezenu robu neodvojivo ugrađeni specifični proizvodni postupci ili znanje i iskustvo, nad kojima je nositelj prava društvo Curtis USA.
- 25 Što se tiče drugog uvjeta, prema kojemu plaćanje tantijema mora biti uvjet prodaje uvezene robe, navedeni sud je smatrao da nije dokazano niti to da su dobavljači tražili od društva Curtis Balkan da plati tantijeme društvu Curtis USA. Konkretnije, nije dokazano da između potonjeg društva i dobavljača postoji bilo kakva veza na temelju koje se može zaključiti da to društvo nad dobavljačima provodi bilo kakvu neizravnu kontrolu. Osim toga, ti su dobavljači kategorički nijekali postojanje takve veze.
- 26 Ravnatelj carinarnice zračne luke u Sofiji podnio je žalbu na presudu Administrativnog suda – Sofija grad (Upravni sud u Sofiji) Vrhovenom administrativnom sadu (Vrhovni upravni sud, Bugarska).
- 27 Ravnatelj Carinarnice zračne luke u Sofiji tvrdi da postoji veza između tantijema i robe koja se procjenjuje, jer potonja predstavlja dijelove koji se koriste za proizvodnju licenciranih proizvoda i jer ti dijelovi podliježu certificiranju koje je povezano s kvalitetom konačnih proizvoda. Osim toga, tantijeme su uvjet prodaje uvezenih proizvoda, s obzirom na to da se, prigodom odabira proizvođača, vodi računa o tehničkim zahtjevima koje uvezena roba mora zadovoljavati, pri čemu te zahtjeve postavljaju inženjerski odjeli dizajnerskog centra društva Curtis USA.
- 28 Što se tiče činjenice da je roba za procjenu pribavlјena od dobavljača koji su različiti od društva kojima su tantijeme plaćene, ravnatelj Carinarnice zračne luke u Sofiji smatra da je članak 160. Uredbe br. 2454/93, koji propisuje takav uvjet, primjenjiv, jer društvo Curtis USA ima izravnu kontrolu nad proizvođačima. Naime, davatelj licencije izabire proizvođače i nameće im specifikacije, tako da izvršava stvarnu i izravnu kontrolu nad postupkom proizvodnje.

- 29 Nadalje, u mjeri u kojoj uvezena roba predstavlja samo sastavne dijelove konačnog proizvoda, a tantijeme se samo djelomično odnose na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke, koji se robi dodaju nakon uvoza, kao i na radnje ili usluge poslije uvoza, ravnatelj Carinarnice zračne luke u Sofiji naveo je da je na odgovarajući način raspodijelio tantijeme, u skladu s člankom 158. stavcima 1. i 3. Uredbe 2454/93.
- 30 Društvo Curtis Balkan osporava stajalište ravnatelja Carinarnice zračne luke u Sofiji.
- 31 Sud koji je uputio zahtjev navodi da je u predmetima sličnima glavnom predmetu, u kojima su sudjelovale iste stranke, presudio da je carinska uprava točno izvršila prilagodbu, i to na temelju članka 158. stavka 3. Uredbe br. 2454/93. Konkretno, smatrao je da, pod pretpostavkom iz te odredbe, nije potrebno provjeriti ostvarenje uvjeta iz članka 157. stavka 2. te uredbe, te da članak 160. navedene uredbe isto tako nije relevantan.
- 32 Međutim, dvojeći o pravilnom tumačenju Uredbe br. 2454/93, Vrhoven administrativni sud (Vrhovni upravni sud) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da čini samostalnu osnovu za prilagodbu carinske vrijednosti pribrajanjem tantijema cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu, neovisno o pravilu iz članka 157. navedene uredbe?
  2. Treba li članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da se njime za prilagodbu carinske vrijednosti utvrđuju dvije alternativne situacije, odnosno, s jedne strane, situacija u kojoj se tantijeme, poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, odnose djelomično na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove, koji se robi dodaju nakon uvoza, i s druge strane, situacija u kojoj se tantijeme odnose djelomično na uvezenu robu, a djelomično na radnje ili usluge poslije uvoza?
  3. Treba li članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da se njime za prilagodbu carinske vrijednosti utvrđuju tri situacije, odnosno, kao prvo, situacija u kojoj se tantijeme odnose djelomično na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove, koji se robi dodaju nakon uvoza, kao drugo, situacija u kojoj se tantijeme odnose djelomično na uvezenu robu, a djelomično na radnje ili usluge poslije uvoza, i kao treće, situacija u kojoj se tantijeme odnose djelomično na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove, koji se robi dodaju nakon uvoza, ili na radnje ili usluge poslije uvoza?
  4. Treba li članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da dopušta prilagodbu carinske vrijednosti svaki put kada je utvrđeno da se plaćene tantijeme odnose na radnje ili usluge poslije uvoza robe koja se procjenjuje, što je u konkretnom slučaju roba koju bugarskom društvu na raspolaganje stavlja američko društvo (koja su povezana proizvodnjom i upravljanjem), neovisno o tome jesu li ispunjeni uvjeti za prilagodbu u skladu s člankom 157. navedene uredbe?
  5. Treba li članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da predviđa posebni slučaj prilagodbe carinske vrijednosti na način i pod uvjetima iz članka 157. navedene uredbe, pri čemu se posebnost sastoji isključivo u tome da se tantijema samo djelomično odnosi na robu koja se procjenjuje, tako da se ta tantijema treba ravnomjerno raspodijeliti?
  6. Treba li članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da je primjenjiv i u slučaju kada kupac tantijemu ili licencijsku naknadu plaća trećoj osobi?
  7. Treba li sud, ako je odgovor na dva prethodna pitanja potvrđan, u slučaju ravnomjerne raspodjele tantijeme u skladu s člankom 158. stavkom 3. Uredbe br. 2454/93, ispitati jesu li ispunjena oba uvjeta iz članka 157. stavka 2., odnosno uvjet da se tantijema, pa makar i samo djelomično, mora odnositi na uvezenu robu, i uvjet da plaćanje te tantijeme predstavlja uvjet za prodaju te robe?

Mora li se, u slučaju potrebe, pri tom ispitivanju uzeti u obzir odredbu članka 160., prema kojoj su uvjeti iz članka 157. stavka 2. ispunjeni ako prodavatelj ili s njim povezana osoba od kupca zahtijeva plaćanje te tantijeme?

8. Treba li smatrati da je članak 160. Uredbe br. 2454/93 primjenjiv na glavnu odredbu članka 157. navedene uredbe samo kada su licencijske naknade i tantijeme plaćene trećoj osobi te se u cijelosti odnose na robu koja se procjenjuje? Ili je primjenjiv i u slučajevima kada se licencijske naknade ili tantijeme samo djelomično odnose na uvezenu robu?
9. Treba li članak 160. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da se pod pojmom povezanosti davatelja licencije i prodavatelja trebaju razumjeti slučajevi u kojima je davatelj licencije povezan s kupcem jer nad kupcem obavlja izravan nadzor koji nadilazi kontrolu kvalitete? Ili se treba tumačiti na način da prethodno opisana povezanost davatelja licencije i kupca nije dovoljna da bi se prihvatile (neizravna) povezanost davatelja licencije i prodavatelja, osobito ako potonji osporava da cijene narudžbi kupaca za uvezenu robu ovise o plaćanju tantijema te također osporava da je davatelj licencije u mogućnosti upravljati njegovim aktivnostima ili ih ograničavati?
10. Treba li članak 160. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da dopušta prilagodbu carinske vrijednosti samo ako su ispunjena oba uvjeta iz članka 157. Uredbe br. 2454/93 – da se licencijska naknada, koja se plaća trećoj osobi, odnosi na robu koja se procjenjuje i da plaćanje te tantijeme predstavlja uvjet prodaje te robe – te je također ispunjen uvjet da prodavatelj ili s njim povezana osoba od kupca zahtijeva plaćanje te licencijske naknade?
11. Treba li zahtjev iz članka 157. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 2454/93 da se licencijska naknada odnosi na robu koja se procjenjuje, smatrati ispunjenim ako se utvrdi da postoji neizravna veza između te licencijske naknade i uvezene robe kao u ovom slučaju, u kojem je roba koja se procjenjuje sastavni dio licenciranog konačnog proizvoda?”

## O prethodnim pitanjima

- 33 Sa svojih jedanaest pitanja, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 157. stavak 2., članak 158. stavak 3. i članak 160. Uredbe br. 2454/93 tumačiti na način da razmjerni dio iznosa tantijema koje je društvo platilo svojem društvu majci kao protučinidbu za pružanje znanja i iskustva radi proizvodnje konačnih proizvoda treba uključiti u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu, u okolnostima u kojima je ta roba namijenjena unošenju, pored ostalih dijelova, u sastav navedenih konačnih proizvoda, te ju je prvo društvo pribavilo od prodavatelja koji su različiti od njegova društva majke.
- 34 Ponajprije, treba podsjetiti da, prema ustaljenoj sudske praksi Suda, propisi Unije koji se odnose na carinske procjene imaju za cilj uspostavljanje pravičnog, jedinstvenog i neutralnog sustava koji isključuje uporabu arbitarnih i fiktivnih carinskih vrijednosti. Carinska vrijednost mora odražavati stvarnu ekonomsku vrijednost uvezene robe i stoga uzeti u obzir sve sastavne dijelove te robe koji imaju ekonomsku vrijednost (presuda od 20. lipnja 2019., Oribalt Riga, C-1/18, EU:C:2019:519, t. 22. i navedena sudska praksa).
- 35 Na temelju članka 29. Carinskog zakonika, carinsku vrijednost uvezene robe čini u načelu njezina transakcijska vrijednost, a to je stvarno plaćena ili plativa cijena za robu koja se prodaje radi izvoza u carinsko područje Europske unije, uz iznimku usklađivanja, među ostalim, s člankom 32. tog zakonika (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 31. i navedenu sudsку praksu).

- 36 Među elementima koje, radi određivanja carinske vrijednosti, valja dodati cijeni koja je stvarno plaćena ili plativa za uvezenu robu, članak 32. u svojem stavku 1. točki (c) navodi tantijeme i licencijske naknade za robu koja se vrednuje, a koje kupac mora platiti izravno ili neizravno kao uvjet za prodaju robe koja se procjenjuje i to do stupnja do kojeg te tantijeme i naknade nisu uključene u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti.
- 37 Osim toga, prema članku 157. stavku 1. Uredbe br. 2454/93, pojam „tantijeme i licencijske naknade”, u smislu članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika upućuje, među ostalim, na plaćanja za uporabu prava u vezi s proizvodnjom uvezene robe, prodajom za izvoz te robe, ili za uporabu ili daljnju prodaju te robe.
- 38 Članak 157. stavak 2. Uredbe 2454/31 s druge strane navodi da, kada se carinska vrijednost uvezene robe određuje na temelju odredaba članka 29. Carinskog zakonika, stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni pribraja se tantijema ili licencijska naknada isključivo ako se to plaćanje, s jedne strane, odnosi na robu koja je predmet procjene i, s druge strane, predstavlja uvjet prodaje te robe.
- 39 Posljedično, usklađenje predviđeno člankom 32. stavkom 1. točkom (c) Carinskog zakonika primjenjuje se kada su ispunjena tri kumulativna uvjeta, odnosno, kao prvo, da tantijeme i licencijske naknade nisu uključene u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti, kao drugo, da se odnose na robu koja se procjenjuje i, treće, da kupac mora platiti te tantijeme ili licencijske naknade kao uvjet za prodaju robe koja se procjenjuje (presuda od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 35.).
- 40 U ovom slučaju, iz odluke kojom se upućuje zahtjev proizlazi da je društvo Curtis Balkan platilo svojem društvu majci, društvu Curtis USA, tantijeme koje su predmet glavnog postupka, kao protučinidbu za znanje i iskustvo društva majke, pruženo radi proizvodnje proizvoda u koje je uvezena roba ugrađena. Stoga te tantijeme treba smatrati plaćanjem za uporabu prava u vezi s uporabom uvezene robe, u smislu članka 157. stavka 1. treće alineje Uredbe br. 2454/93, i da su stoga obuhvaćene pojmom „tantijeme i licencijske naknade”, u smislu članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika.
- 41 Osim toga, budući da je nesporno da društvo Curtis Balkan navedene tantijeme nije uključilo u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu koja je predmet glavnog postupka, prvi je traženi uvjet za prilagodbu carinske vrijednosti, kako je naveden u točki 39. ove presude, ispunjen.
- 42 Kada je riječ o drugom uvjetu, prema kojem se tantijeme moraju odnositi na robu koja se procjenjuje, u smislu članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika, valja podsjetiti da, na temelju članka 158. stavka 1. Uredbe br. 2454/93, kada je uvezena robu samo sastavni dio robe koja se proizvodi u Uniji, prilagodba stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni za tu robu može se izvršiti samo ako se tantijema ili licencijska naknada na nju odnose.
- 43 K tomu, u skladu s prvim stavkom članka 161. te uredbe, ako način obračuna iznosa tantijeme ili licencijske naknade proizlazi iz cijene uvezene robe, smatra se, sve dok nije dokazano suprotno, da se plaćanje tantijeme ili licencijske naknade odnosi na robu koja se procjenjuje. S druge strane, prema drugom stavku članka 161. navedene uredbe, ako se iznos tantijeme ili licencijske naknade obračunava neovisno od cijene uvezene robe, plaćanje tantijeme ili licencijske naknade može se odnositi na robu koja se procjenjuje.
- 44 Valja isto tako podsjetiti na to da mišljenja Odbora za Carinski zakonik, iako nemaju obvezujuću pravnu snagu, ipak predstavljaju važna sredstva osiguranja ujednačene primjene Carinskog zakonika od strane carinskih vlasti država članica i kao takva mogu se smatrati valjanim sredstvima za tumačenje navedenog zakonika (presuda od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 45. i navedena sudska praksa).

- 45 U tom pogledu, iz točke 8. Komentara br. 3 (odjeljak o carinskoj vrijednosti) o utjecaju tantijema i licencijske naknade na carinsku vrijednost, koji je donio Odbor za Carinski zakonik, proizlazi da je potrebno analizirati učinak plaćanja tantijema i licencijskih naknada na carinsku vrijednost ne samo kada uvezena roba sama predstavlja objekt ugovora o licenciji, nego i kada je ona sastojak ili bitni sastavni dio licenciranog proizvoda.
- 46 Osim toga, prema točki 9. tog komentara, kada se znanje i iskustvo isporučeno na temelju ugovora o licenciji odnosi na uvezenu robu, u carinsku je vrijednost potrebno uključiti sve tantijeme i licencijske naknade koje se na tu robu odnose. S druge strane, tantijeme i licencijske naknade plaćene za pružanje usluga poput osposobljavanja osoblja nositelja licence radi proizvodnje licenciranih proizvoda ili tehničke podrške u područjima poput upravljanja, administracije, stavljanja na tržište, knjigovodstva, ne smiju biti uključene u carinsku vrijednost.
- 47 Naposljetku, točka 11. navedenog komentara predviđa da, prigodom utvrđivanja odnosi li se tantijema na robu koja se procjenjuje, nije bitan način izračuna te tantijeme, nego razlozi zbog kojih je naplaćena, to jest protučinidba koju dobiva nositelj licencije. Stoga, u slučaju uvoza sastavnog elementa licenciranog proizvoda, tantijema naplaćena za rezultat prodaje licenciranog proizvoda može se na uvezenu robu odnositi u potpunosti, djelomično, ili se na nju uopće ne odnositi.
- 48 Stoga, činjenica da se način izračuna tantijeme ili licencijske naknade ne odnosi na cijenu uvezene robe, nego na cijenu konačnog proizvoda, u koji je ta roba ugrađena, ne isključuje mogućnost da se smatra da je ta tantijema ili ta licencijska naknada u vezi s navedenom robom.
- 49 S druge strane, sama činjenica da je roba ugrađena u konačni proizvod ne dovodi do zaključka da se tantijeme ili licencijske naknade, plaćene na temelju ugovora o licenciji kao protučinidba za znanje i iskustvo pruženo radi proizvodnje tog konačnog proizvoda, odnose na tu robu. U tom se pogledu zahtijeva postojanje dovoljno uske veze između tih tantijema ili licencijskih prava, s jedne strane, i predmetne robe, s druge strane.
- 50 Takva veza postoji kada su znanje i iskustvo, koji su pruženi na temelju ugovora o licenciji, nužni za proizvodnju uvezene robe. U tom smislu indiciju predstavlja činjenica da je ta roba osmišljena upravo da bi bila ugrađena u licencirani proizvod, pri čemu nije bila predviđena bilo kakva druga razumna uporaba te robe. S druge strane, činjenica da znanje i iskustvo nije nužno za dovršetak licenciranih proizvoda dovodi do zaključka da dovoljno uska veza ne postoji.
- 51 U ovom je slučaju na sudu koji je uputio zahtjev, koji je jedini ovlašten ocijeniti činjenice u postupku koji je pred njim pokrenut, da provjeri postojanje dovoljno uske veze između znanja i iskustva pruženog na temelju ugovora o licenciji, zaključenog između društava Curtis Balkan i Curtis USA, i uvezene robe, i da tako utvrdi može li se za tantijeme, koje je prvo društvo platilo potonjem, smatrati da su u vezi s tom robom, u skladu s člankom 32. stavkom 1. točkom (c) Carinskog zakonika. U tom je kontekstu bitno voditi računa o svim relevantnim elementima, a osobito o pravnim i činjeničnim vezama između uključenih subjekata.
- 52 Tomu valja dodati da se tantijeme mogu odnositi na robu koja se procjenjuje, u smislu navedenog članka 32. stavka 1. točke (c), čak i ako se odnose samo djelomično na navedenu robu (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 53. i izreku). Međutim, kao što to proizlazi iz članka 32. stavka 2. Carinskog zakonika, svi elementi koji se dodaju cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti moraju se temeljiti isključivo na objektivnim i mjerljivim podacima.
- 53 Kada je riječ o pitanjima suda koji je uputio zahtjev, koja se odnose na tumačenje članka 158. stavka 3. Uredbe br. 2454/93, valja podsjetiti da ako se tantijeme ili licencijske naknade, u smislu te odredbe, odnose djelomično na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove, koji se robi

dodaju nakon uvoza, ili na radnje ili usluge poslije uvoza, odgovarajuća raspodjela provodi se samo na osnovi objektivnih i mjerljivih podataka, u skladu s napomenom za tumačenje iz Priloga 23., koja se odnosi na članak 32. stavak 2. Carinskog zakonika.

- 54 Kao prvo, valja utvrditi da se članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 ne može smatrati neovisnom pravnom osnovom za prilagodbu carinske vrijednosti dodavanjem tantijema ili licencijskih naknada cijeni koja je plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu.
- 55 Naime, u skladu s člankom 32. stavkom 3. Carinskog zakonika, kod određivanja carinske vrijednosti ne uvećava se cijena koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti, osim ako je to predviđeno tim člankom.
- 56 Prema tome, što se tiče tantijema ili licencijskih prava, članak 32. stavak 1. točka (c) Carinskog zakonika, čiji su uvjeti primjene određeni u člancima 157. do 162. Uredbe br. 2454/93, predstavlja jedinu pravnu osnovu koja omogućuje prilagodbu carinske vrijednosti dodavanjem tantijema ili licencijskih prava.
- 57 Navodeći da se, ako se tantijeme ili licencijske naknade odnose samo djelomično na uvezenu robu, provodi odgovarajuća raspodjela na osnovi objektivnih i mjerljivih podataka, članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 ograničava se na preciziranje zahtjeva koji proizlazi iz članka 32. stavka 3. Carinskog zakonika.
- 58 Kao drugo, članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 treba tumačiti na način da se ne primjenjuje samo u slučaju kada se tantijeme ili licencijske naknade djelomično odnose na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove, koji se robi dodaju nakon uvoza, i kada se tantijeme ili licencijske naknade djelomično odnose na uvezenu robu, a djelomično na radnje ili usluge poslije uvoza, nego također i kada se tantijeme ili licencijske naknade djelomično odnose na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove nakon njezina uvoza, kao i na radnje ili usluge nakon njezina uvoza.
- 59 Kao što je to istaknuto u članku 57. ove presude, članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 navodi da se, ako se tantijeme ili licencijske naknade odnose samo djelomično na uvezenu robu, provodi odgovarajuća raspodjela na osnovi objektivnih i mjerljivih podataka.
- 60 Međutim, tumačenje te odredbe, prema kojem se ona ne bi mogla primijeniti na treći slučaj naveden u točki 58. ove presude, imalo bi za učinak to da bi se, kada se tantijeme ili licencijske naknade djelomično odnose na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove uvezene robe nakon njezina uvoza, ili pak na radnje ili usluge nakon njezina uvoza, odgovarajuća raspodjela mogla izvršiti i bez objektivnih i mjerljivih podataka, što bi bilo protivno članku 32. stavku 3. Carinskog zakonika, navedenog u točki 52. ove presude, prema kojem se svi elementi koji se dodaju cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti moraju temeljiti isključivo na objektivnim i mjerljivim podacima.
- 61 Kao treće, što se tiče pitanja primjenjuje li se članak 158. stavak 3. Uredbe br. 2454/93 i kada kupac plaća tantijeme ili licencijske naknade trećim osobama, različitima od prodavatelja, dovoljno je istaknuti da se tom odredbom samo upućuje na plaćanje „tantijema ili licencijskih naknada”, a da se ne napominje komu se te tantijeme ili te licencijske naknade trebaju platiti.
- 62 Kada je riječ o trećem uvjetu navedenom u točki 39. ove presude, prema kojem plaćanje tantijeme ili licencijske naknade mora biti uvjet za prodaju robe koja se procjenjuje, iz sudske prakse Suda proizlazi da je tom zahtjevu udovoljeno kada, u okviru ugovornih odnosa između prodavatelja, ili osobe s kojom je povezan, i kupca, plaćanje tantijema ili licencijskih naknada ima za prodavatelja takav značaj da bez tog plaćanja potonji ne bi prodao tu robu (vidjeti, u tom smislu, presudu od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 60.).

- 63 U ovom slučaju, društvo kojem je društvo Curtis Balkan platilo tantijeme, odnosno društvo Curtis USA, bilo je *a priori* različito od društava od kojih je društvo Curtis Balkan kupilo robu o kojoj je riječ u glavnom postupku.
- 64 U tom pogledu, članak 160. Uredbe br. 2454/93 predviđa da, kada kupac plaća tantijemu ili licencijsku naknadu trećoj stranci, uvjeti predviđeni člankom 157. stavkom 2. navedene uredbe ne smatraju se ispunjenima sve dok prodavatelj ili s njim povezana osoba ne zahtijeva od kupca plaćanje toj trećoj osobi.
- 65 Iz sudske prakse Suda proizlazi da se članak 160. Uredbe br. 2454/93 može primijeniti na situaciju u kojoj su „treća osoba” kojoj se tantijemi i licencijske naknade moraju platiti i „osoba povezana” s prodavateljem jedna te ista osoba (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 63. do 66.).
- 66 Sud je također presudio da, kako bi se utvrdilo predstavlja li plaćanje tantijeme ili licencijske naknade uvjet prodaje robe koja se procjenjuje, u smislu članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika, u okolnostima u kojima je prodavatelj robe koja se procjenjuje različit od davatelja licencije, u konačnici je važno utvrditi može li osoba povezana s prodavateljem osigurati da uvoz robe s kojom je povezana njegova licencijska naknada podliježe plaćanju, u njegovu korist, predmetnih tantijema ili licencijskih naknada (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 67. i 68.).
- 67 U skladu s člankom 143. stavkom 1. točkom (e) Uredbe br. 2454/93, osobe se smatraju povezanimi samo ako jedna izravno ili neizravno nadzire drugu. Napomena za tumačenje carinske vrijednost, iz Priloga 23. toj uredbi, koja se odnosi na navedenu odredbu, u tom pogledu napominje da se smatra da neka osoba kontrolira neku drugu osobu kada je ta osoba pravno ili operativno u poziciji da provodi ograničenja ili kontrolu nad tom osobom.
- 68 Na sudu koji je uputio zahtjev je da provjeri je li to bio slučaj u odnosima između društva Curtis USA i prodavatelja robe o kojoj je riječ u glavnom postupku. U tom smislu, valja voditi računa o pokazateljima iz Komentara br. 11 (odjeljak o carinskoj vrijednosti) koji se odnosi na primjenu članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika, u vezi s tantijemama i licencijskim naknadama plaćenima trećim osobama, u skladu s člankom 160. Uredbe br. 2454/93, navedenog u točki 13. ove presude.
- 69 Što se tiče okolnosti, koje navodi sud koji je uputio zahtjev, da cijena uvezene robe, prema navodima prodavatelja, nije ovisila o plaćanju tantijema o kojima je riječ u glavnom postupku, i da na davatelju licencije nije bilo da upravlja ili ograničava njihovu djelatnost na operativnom planu, one same po sebi ne mogu isključiti mogućnost da je plaćanje navedenih tantijema činilo uvjet prodaje, pri čemu je odlučujuće pitanje isključivo to bi li u odsustvu tog plaćanja, vodeći računa o svim bitnim elementima, došlo do zaključenja ugovora o prodaji u izabranom obliku i, posljedično, do isporuke robe ili ne.
- 70 S obzirom na prethodna razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da članak 32. stavak 1. točku (c) Carinskog zakonika, u vezi s člankom 157. stavkom 2., člankom 158. stavkom 3. i člankom 160. Uredbe br. 2454/93, treba tumačiti na način da razmjerni dio iznosa tantijema koje je društvo platilo svojemu društvu majci kao protučinidbu za pružanje znanja i iskustva radi proizvodnje konačnih proizvoda treba uključiti u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu, u okolnostima u kojima je ta roba namijenjena unošenju, pored ostalih dijelova, u sastav navedenih konačnih proizvoda, te ju je prvo društvo pribavilo od prodavatelja koji su različiti od njegova društva majke, kada
- tantijeme nisu bile uključene u cijenu koja je doista plaćena ili koju treba platiti za navedenu robu;

- se tantijeme odnose na uvezenu robu, što prepostavlja postojanje dovoljno uske veze između tantijema i te robe;
- plaćanje tantijema predstavlja uvjet prodaje navedene robe, tako da, u odsustvu tog plaćanja, ne bi došlo do zaključenja ugovora o prodaji u odnosu na tu uvezenu robu i posljedično do njezine isporuke, i
- moguće je izvršiti odgovarajuću raspodjelu tantijema na temelju objektivnih i mjerljivih podataka, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, vodeći računa o svim bitnim elementima, posebice pravnim i činjeničnim vezama između kupca, prodavatelja i davatelja licencije.

### Troškovi

71 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluci o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (sedmo vijeće) odlučuje:

**Članak 32. stavak 1. točku (c) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice, u vezi s člankom 157. stavkom 2., člankom 158. stavkom 3. i člankom 160. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2913/92, treba tumačiti na način da razmjerni dio iznosa tantijema koje je društvo platilo svojemu društvu majci kao protučinidbu za pružanje znanja i iskustva radi proizvodnje konačnih proizvoda treba uključiti u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu, u okolnostima u kojima je ta roba namijenjena unošenju, pored ostalih dijelova, u sastav navedenih konačnih proizvoda, te ju je prvo društvo pribavilo od prodavatelja koji su različiti od njegova društva majke, kada**

- tantijeme nisu bile uključene u cijenu koja je doista plaćena ili koju treba platiti za navedenu robu;
- se tantijeme odnose na uvezenu robu, što prepostavlja postojanje dovoljno uske veze između tantijema i te robe;
- plaćanje tantijema predstavlja uvjet prodaje navedene robe, tako da, u odsustvu tog plaćanja, ne bi došlo do zaključenja ugovora o prodaji u odnosu na tu uvezenu robu, a posljedično niti do njezine isporuke, i
- moguće je izvršiti odgovarajuću raspodjelu tantijema na temelju objektivnih i mjerljivih podataka,

što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, vodeći računa o svim bitnim elementima, posebice pravnim i činjeničnim vezama između kupca, prodavatelja i davatelja licencije.

### Potpisi